

Ieder pleegkind een vertrouwd persoon dichtbij

Praktische informatie voor pleegzorgprofessionals

Kinderen die (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen, hebben mensen nodig die blijven, hun geschiedenis kennen en hen helpen hun identiteit te begrijpen. Pleegzorg draait daarom niet alleen om professionele begeleiding, maar om het structureel activeren, erkennen en versterken van het netwerk rondom het kind: mensen die blijven luisteren, meedenken en steun bieden. Als pleegzorgprofessional kun je helpen om die steun zichtbaar en toegankelijk te maken. Deze infosheet geeft praktische handvatten om informele en formele vertrouwenspersonen een plek te geven in de begeleiding.

Voor wie is deze infosheet?

Deze infosheet is bedoeld voor pleegzorgbegeleiders en ter informatie voor andere professionals die werken met pleegkinderen en pleeggezinnen. Steun begint vaak bij de pleegouder. Daarnaast kan iemand uit het eigen netwerk, een informele vertrouwenspersoon, extra houvast bieden, zoals een familielid, leerkracht, JIM (Jouw Ingebrachte Mentor), sportcoach of andere vertrouwde volwassene. Waar nodig kan ook een formele vertrouwenspersoon van Jeugdstem betrokken worden. Het gaat niet om een keuze tussen deze vormen van steun. Juist de combinatie kan een pleegkind extra veiligheid, vertrouwen en houvast geven.

Explainer video

Wat doet een vertrouwenspersoon in de pleegzorg?

Bekijk
video

Ansichtkaart

Waar kun je terecht in de pleegzorg?

Informele en formele vertrouwenspersoon

Informele vertrouwenspersoon

Een volwassene uit het eigen netwerk van het pleegkind. Denk aan een familielid, leerkracht, sportcoach, buur, mentor, JIM of andere vertrouwde volwassene. Deze persoon biedt steun, advies en een luisterend oor en kan, met instemming van het kind, worden betrokken bij hulpverlening en besluitvorming.

Formele vertrouwenspersoon

Een onafhankelijke professional die losstaat van de pleegzorgorganisatie, jeugdzorgaanbieder, gecertificeerde instelling of gemeente. Deze vertrouwenspersoon ondersteunt kinderen, jongeren, ouders en pleegouders bij vragen, zorgen of klachten over jeugdzorg of pleegzorg.

Het verschil in het kort

- Een informele vertrouwenspersoon is iemand die het kind persoonlijk kent en vertrouwt.
- Een formele vertrouwenspersoon van Jeugdstem is een professional met kennis van rechten en jeugdzorg.

Een kind hoeft niet te kiezen. Beide vormen van steun kunnen naast elkaar bestaan en elkaar versterken.

Rol van de pleegzorgprofessional

Binnen de pleegzorg is het uitgangspunt dat ieder pleegkind de mogelijkheid heeft een informele vertrouwenspersoon te hebben. Dit is ook een belangrijke aanbeveling uit de Richtlijn Pleegzorg.

Informele vertrouwenspersoon bij de hulpverlening

Met toestemming van het kind kan de informele vertrouwenspersoon worden betrokken bij de hulpverlening.

Aandachtspunten voor pleegzorgbegeleiders

- Verken samen met het kind wie een passende vertrouwenspersoon kan zijn.
- Geef het kind regie bij de keuze.
- Leg contactgegevens en afspraken vast in het dossier.
- Informeer ieder pleegkind, ouder en pleegouder over de mogelijkheid van ondersteuning door een vertrouwenspersoon van Jeugdstem.

Routekaart: wat doe je als professional?

Stap 1

Maak steun bespreekbaar

Bespreek op natuurlijke momenten wie belangrijk is voor het kind, bij wie het kind zich veilig voelt en met wie het regelmatig contact heeft.

Voorbeeldvraag

Met wie praat jij als je ergens mee zit? Je kunt hiervoor ook de ansichtkaart <link> gebruiken die naar pleegkinderen wordt gestuurd.

Stap 2

Leg het verschil uit

Leg eenvoudig uit wat een informele vertrouwenspersoon is en wat de formele vertrouwenspersoon van Jeugdstem doet.

Voorbeeldzin

Je mag steun krijgen van iemand die je kent én van iemand die alles weet over jouw rechten en buiten de hulpverlening werkt.

Stap 3

Geef het kind regie

Laat het kind zoveel mogelijk zelf meedenken en kiezen. Een vertrouwenspersoon werkt alleen als het kind zich veilig voelt bij die persoon.

Voorbeeldvraag

Wie zou je erbij willen hebben als je iets belangrijks wilt vertellen?

Stap 4

Help contact leggen

Ondersteun actief om samen met het kind contact te leggen als het kind contact wil leggen met een informele en formele vertrouwenspersoon.

Voorbeeldactie

"Zullen we samen kijken hoe je contact kunt opnemen?"

Stap 5

Leg afspraken vast

Leg vast wie de vertrouwenspersoon is, welke rol deze persoon heeft en welke afspraken zijn gemaakt.

Tip

Spreek af met het pleegkind en de vertrouwenspersoon dat je de contactgegevens van de informele of formele vertrouwenspersoon in het dossier vastlegt.

Stap 6

Blijf evalueren

Bespreek minimaal jaarlijks of de ondersteuning nog passend is en of het kind iets wil veranderen of aanvullen.

Voorbeeldvraag

Voelt deze steun nog goed voor jou?

Praktische tips voor in de praktijk

- Nodig de vertrouwenspersoon, met toestemming van het kind, uit voor relevante gesprekken en evaluaties.
- Betrek de vertrouwenspersoon bij besluitvorming die het kind raakt, als dit past bij de rol en wens van het kind.

Belangrijk: de informele vertrouwenspersoon vervangt geen ouder, pleegouder of professional. De meerwaarde zit in vertrouwde steun naast de professionele begeleiding.

Tips voor het vinden van een passende vertrouwenspersoon:

Niet ieder kind weet meteen wie het vertrouwt. Bespreek dit onderwerp daarom rustig en zorgvuldig

- Niet ieder kind weet meteen wie het vertrouwt. Verken dit onderwerp daarom rustig en zorgvuldig samen met het pleegkind.
- Kijk naar beschikbaarheid en continuïteit van het contact tussen pleegkind en vertrouwenspersoon.
- Kies iemand die onafhankelijk van de opvoedsituatie staat.
- Maak duidelijke afspraken over contact en verwachtingen.
- Blijf zoeken wanneer niet direct een passende persoon wordt gevonden.

Klik hier om de veelgestelde vragen te bekijken.

Voorbeeldvragen voor het gesprek met een kind:

Bij wie voel jij je vrij om alles te bespreken? Ook als je ergens mee zit?

Is er iemand die je mee wil hebben naar een gesprek?

Weet je bij wie je terecht kunt als je vragen, zorgen of klachten hebt over de hulp die je krijgt?

Wil je dat we samen bekijken hoe je contact kunt opnemen met Jeugdstem?

Voelt de steun die je nu krijgt nog goed voor jou?

Is er iemand die je mist of die je graag meer zou willen betrekken?

Methodieken ter ondersteuning

Methodieken zoals de JIM (Jouw Ingebrachte Mentor), Signs of Safety en de Eigen Kracht-conferentie kunnen helpen om informele steun structureel te betrekken.

Lees hier meer over op jeugdstem.nl/pleegzorg